

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto) \$6.50

For Half Year - (Za pol leta) 3.50

For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto) \$7.50

For Half Year - (Za pol leta) 4.00

For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemne države):

For One Year - (Za celo leto) \$8.00

For Half Year - (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Za kaj smo hvaležni

Ker jutri Amerika obhaja svoj tradicijski Zahvalni praznik, je na mestu, da se vprašamo, za kaj vse smo lahko hvaležni. Torej poglejmo:

Hvaležni smo, ker živimo v veliki demokraciji, ki je tako močna in zdrava, da se navzlic mnogim napakam v preteklosti, katere so zakrivili razni sebični, kratkovidni in zlobni elementi, ki so bili slej ko prej parasi na združen telesu ljudstva, uspešno in zmagoslavno prodira na vojaški, produksijski in politični fronti proti svojemu cilju, kateri je: zmaga pravice nad krivico, razuma nad fanatizmom, civilizacije nad barbarstvom.

Hvaležni smo, ker je naš slovenski narod doma na vzhodnem tisočletnem zatiranju našel svojo dušo in prvič v svoji zgodbini vodi borbo in preliva svojo srčno kri, ne za svoje tlačitelje in zatiralce, kakor se je dogajalo skozi stoletja, temveč za svojo lastno svobodo in svojo lastno bodočnost.

In končno smo hvaležni Bogu in usodi, ker je v tej veliki in težki urki človeštva dal narodom tri velike voditelje, Roosevelt, Stalina in Churchill, ki drug drugega izpopolnjejo in pred našimi očmi polagajo temelje resničnega novega reda, v katerem bo človeku vrnjeno njegovo dostenjanstvo, nakar bo po strašni agoniji satanskega nazifasizma zopet nastopil pot naprej in navzgor kot bitje, ustvarjeno po božji podobi.

UREDNIKOVA POŠTA

Zarjani bodo zopet peli

Cleveland, Ohio. — Jutri, na Zahvalni dan, 25. novembra bo pod pevki zborov "Zarja" podali svoj koncert in opereto "Piknik v gozdu", na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Vabijo nas, da jih pridemo v velikem številu poslušati. Pričetek bo letos malo bolj pozeten, namreč ob 5:30 uro popoldne, in sicer zato ker so izredne vojne razmere in mnogo ljudi bo tudi na praznika delalo.

No, pa to ni za nas prav nič narobe, mi bomo vseeno prisluškali našim vrlim in neustrašenim Zarjanom. Prišli bomo k Zarjam, ker oni nam pojejo veselo in vztrajno že dolgo, dolgo dobo, 27 let. Peli niso samo zase, ampak za vse nas. Peli so v korist celokupne napredne slovenske naselbine. Peli so za marsikatero društvo in organizacijo, posebno pa za naše narodne, delavske in druge domove ter za Slovensko narodno podporno jednoto, in pa bivšo Slovensko svobodomiselnou podporno zvezo.

Ker so člani in članice Soc.

Zarje že veliko pomagali vse povsod, je naša delavska in narodna dolžnost, da jih obiščemo tudi ob tej priloki. Gotovo nam ne bo žal. Zabavali se bomo kot smo se vsa ta leta.

Le spomnite se na mnogoštenevine prireditve "Zarje", ki jih je prirejala na ta praznik, in spomnili se boste velike udeležbe, vesele družbe in dobre posrežbe, kar lahko tudi letos pričakujete.

Radi izrednih vojnih razmer

je tudi večina naših priredb ponehalo; ampak je pa dobro in koristno za vse, da se tu in tam snidemo in pozabimo na vsakdanje skrbiv.

Koncerta in operete ne bom podrobno opisoval, ker ste o njem že gotovo čitali. Omenim naj samo to, da bo za ples zvezar igrala Peconova godba.

Torej, petobrusci le pripravite se. Za nas bolj stare, že bolj važna železna, jasli, kramljajanje in prosta zabava. Da se gotovo vidimo! Zdravo — živijo, Zarja!

Anton Jankovich,
26-letni prijatelj zborov "Zarja."

Slovenski dan darovanja za reševanje življenj

Cleveland, Ohio. — Kakor v oktobru tako se bo tudi v novembra vršil dan registracije za Rdeči križ v Slov. narodnih domovih. Ker je Zahvalni dan ravno na 25. novembra, se bo registracija vršila istočasno kar kar pobiranje asesmentov za društvo.

Torej prosim, pazite na slovenske časopise za točni datum pobiranja asesmentov pri vašem društvu.

Z veseljem javljamo, da se je nekaj več sto darovalcev kvir registriralo v oktobru.

Med njimi je bilo mnogo večkratnih darovalcev. Dve osebi so se registrirale za deveto darovanje! To so gospa Mary Penko, 1069 E. 77th St., in gđe Jean Jakšič, 6111 St. Clair Ave. Mr. Jos. Okorn, 1096 E. 68 St., se je registriral za 8. darovanje.

Vem, da jim vsi Slovenci prav

prisrčno in iskreno čestitajo! Bilo jih je tudi nekaj, kateri so se registrirali že četrtek in petek, torej vi, ki se še mogoče malo bojite, naj vam bo to v pogrom.

Zdi se nam umestno, da se malo pojashi občinstvu, da ta registracija med Slovenci ni v čast ali korist katere posamezne organizacije, nego v čast vsem Slovencem v clevelandski naselbini in okolici, ker se vodi cela zadeva pod imenom "Greater Cleveland Slovenes Red Cross Blood Donor Committee, (Slovenski odbor Rdečega križa v clevelandski, okolici za darovalce krv)."

Torej pridite in pomagajte rešiti življenje naših vojakov v obilnem številu.

Registracija se bo vršila v sledenih domovih:

Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. — Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. — Slovenski dom na Holmes Ave. — Slovenski narodni dom na E. 80. St. v Newburghu, — Slovenski društveni dom na Recher Ave., v Euclidu, O.

Ako vam ni mogoče registrirati se v omenjenih prostorih, lahko dobite registracijsko kartu v uradu tega lista. Krvna kvota za ta mesec je 40,000 pol litrov krvi, potreba je, nujna in pomeni razliko med smrtno in življenjem za ranjenca, kateri se je boril, da lahko vi nadaljujete z vašim življenjem v miru.

Vemo, da boste priznali vašo dolžnost tem požrtvovalnim ranencem!

Za Slovenski odbor za darovalce krv

Mary Marsich.

Lekalni odbor št. 2 JPO, SS

Cleveland, Ohio. — Najprej naj popravim neljubo pomoto, ki se mi je vrinila pri zadnjem poročilu in to je, da je bilo pomotoma izpuščeno ime darovalca ob prilikah naše prireditve in sicer Mr. John Sušnik, lastnik trgovine s pohištvom Norwood Appliance and Furniture, ki je prispeval \$10.00, za kar mu najlepša hvala.

Prostovoljni prispevki, kateri se premeljajo v zadnjem priobčitve, kateri želim objaviti kar kar hitro je mogoče, ker drugače se mi delo preveč nabira. To je tudi dobro znamenje, kajti darovalci prihajajo redno in tudi precej povoljno.

Torej darovalci so slednji: Fr. Mohorčič \$10.00, Mrs. Mary Lupšina ponovno \$5.00, od predsednika društva "Glas Clevelandskih delavcev" št. 9 S. D. Z. sem prejel \$5.00, kar je društvo prispevalo mesto venceva za pokojnim bratom Frank Milharčič, od družine Frank Vranc iz Norwood Rd. tudi \$5.00 mesto venceva za pokojnim Jakob Lušin (p. d. Bure).

Sedaj pa malo potrpljenja prosim. Kakor vam je znano, imamo kampanjo za darove in to od hiše do hiše. Že večkrat sem omenil, da so se naše pridne mamice zavzele, da storijo v to svrhu kar je mogoče in glej, res imamo lepe uspehe zabeležene.

Da pa ne bo ta kampanja prav čisto ženskemu spolu v kredit, se je zavzel, da gre tudi on, in napravi svoj pošten delez. Opisujem moža, katerega pozna celo naselbina, pozna ga kot pridnega, poštenega in vsem priljubljenega narodnega delavca in to je naš Frank Česnik; šel je in napravil res tako lep napredok, ker je veliko tudi sam prispeval, tako da je izročil do sedaj že vsoto \$151.65.

Pri tem delu mu je pomagal tudi poznan in na narodnem polju priden delavec Frank Brancelj. To vsoto sta nabrajala na Prosser Ave., 58., in 59. in delno tudi po 55. cesti. Ce pri-

prisrčno in iskreno čestitajo! Bilo jih je tudi nekaj, kateri so se registrirali že četrtek in petek, torej vi, ki se še mogoče malo bojite, naj vam bo to v pogrom.

Kampanja pa s tem še ni zaključena, pač pa se še nadaljuje ker tudi za pomoč, katero bo do v starosti domovini potrebovali, to ne bo še zadostovalo. Imamo namreč še tri ceste, katere niso bile še nič obiskane, to so 69. in 70. cesta južno od St. Clair Ave. in tudi 55. cesta še skoraj vse. Ako ima kdo čas in bi hotel žrtvovati nekaj svojega prostega časa, naj se prijaví pri meni, ali pri Mr. J. Pollocku, ali pri Frank T. Tureku pa bo dobil nabiralno polo.

Končno pa se vsem tistim, ki ste žrtvovali svoj čas in posebno pa vsem, ki ste prispevali,

v imenu odbora in našega trpečega naroda v starosti domovini iskreno zahvaljujem.

Vas pozdravljam in kliče vsem:

"Na delo, pomagajmo, darujmo!"

Joseph Okorn, blagajnik.

Razno iz Collinwooda

Cleveland, Ohio. — Mr. in Mrs. John Jane, sta darovala tukajšnji podružnici štev. 35 JPOSS. \$5.00 in to namesto venceva za pokojno Diana Race, sicer Mr. in Mrs. Race. Odor se jima iskreno zahvaljuje ter želi nadaljnih posnemalcev.

Društveni tajniki, ki pobirajo asesment v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. pozarjajo članstvo, da bodo zbirali asesment v petek, 26. novembra 24., ki pride na večer pred praznikom. Prosijo se vse članstvo, da to vpošteva, in plača svoj asesment ob času, v petek 26. novembra.

Seja SANSA št. 48 za okrožje Waterloo Rd. se vrši v petek 26. novembra. Zastopnike kot zastopnike se priso, da so na tej seji vsi navzoči. Časi za naš narod so resni, in je dolžnost slehenga, da pomaga in poskuša doprinesti svoj delež za osvoboditev svojih sorodnikov v rojstni domovini. Seja se prične točno ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

J. F. Durn

I 400 let star časopis je nehal izhajati

Pred nekaj leti je prenehal izhajati časopis, ki je med vsemi na svetu najdalje izhajal, namreč 1.400 let.

Ta Metuzal med časniki je izhajal na Kitajskem. Tiskali so ga na šestih listih iz rumene sive, ki so jih sešivali. Ugledne kitajske osebnosti so list dobivali kot posvetila. Izdajatelji so uživali dolga stoletja široko neodvisnost.

Prvo grajo so si nakopali tedaj, ko je okrog leta 1,200 tedanj izdajatelj zagovarjal misel, da bi poslali odpravo učenje na Kitajskem v Evropo, da bi tam preučevali življenje in na vade ljudi in če bi se našli kaj horistnega, naj bi se presadilo na kitajska tla.

Ker se tiče Evrope, so prišli, kakor jih razumemo danes, izhajali v Nemčiji in Švici. V Stressburgu je neki Johann Carolus leta 1609 izdal časopis pod naslovom, ki bi se mu reklo po našem "Poročilo o vseh oddiilih in spominu vrednih zgodbah".

Z Naslednjem letom je v Baslu izšla "Basler Ordinari Wochenzzeitung", ki je pa prenehalo izhajati že leta 1611, ko so njene uredniki vtaknili v ječo.

Ta izgled pa ni oplašil ljudi,

kajti kmalu so začeli podobni listi izhajati vsepošvod.

Tiskali so jih po večini le na dveh straneh. Psovanja v časopisu takrat še niso poznali. Pod od teh listic do modernih listov pa je bila zelo počasna.

Ali je nebo višek?

Pod površjem zemlje

Čudno in zanimivo je dejstvo, da pozna današnja znanost skoraj bolj natančno sestav tujih svetov, ki so od nas oddaljeni bilijone kilometrov, kakor pa snovi, ki se tičejo notranjosti našega planeta — Zemlje. S pomočjo spektralne analize se danes določajo iz barve in soja zvezd kemični sestav snovi iz katerih sestojajo, skrivenosti, ki nam jih krije zemeljsko osrčje na ne moremo odkriti.

Pot od površja zemlje do njenega središča znaša 6380 kilometrov. Skorje, na kateri zidamo svoje mesto, že lezencnice in kjer se odigrava zgodovina človeškega rodu, je debelo komaj stotinov metrov. Iz lastne, neposredne izkušnje pa poznamo samo najzunajnejšo plast njene površine.

Dosedaj je mogla tehnika ob vsej svoji mogočnosti s silnimi električnimi vrtlavnimi stroji prodreti komaj tri kilometre v globino zemlje in še to v premeru, ki pomeni v primeri z ogromno zemeljsko maso komaj majhne mikroskopske luknjice.

Anglež Parson, ki je živel v preteklem stoletju, je napravil velikopotezen načrt, po katerem naj bi ljudje prišli 40 kilometrov daleč v globino zeml

"OPATOV PRAPORŠČAK"

SPISAL FR. REMEC

(Nadaljevanje)

To je hitro povedano, je menil Matija. Slišali smo, da je praporščak Rovan težko ranjen in da ga je opat vrgel v ječo. Rovan je pa naš prijatelj in mi bi ga radi rešili.

Jaz vam dam svojo viteško besedo, da bo Rovan jutri prost, če nas takoj izpustite.

Viteško besedo! se je rogal Matija. Ali ste slišali možje? Viteško besedo nam ponuja. Zatiški opat je tudi viteškega stanu in vendar njegova beseda še toliko ne drži, kakor moj pljunek. Ne, gospod grof!

Na viteške besede in duhovniške prizuge mi že davno nič ne damo. Mi smo vas prijeli zato, da vas zamenjam za Rovana, ali pa vas vse tri še nocoj obesimo.

Zdaj je prištorkljal Gregor v hišo. Kakor bi bil silno presečen, se je ustavil pri vrati in uprl roke v bok.

— Ho! je rekел. Ho! Kaj pa to? Kako pridete v to kočo? Pasja dlaka — to je moja koča! In kdo pa ste? Ali ste kristjani? Ali ste razbojniki?

Matija se je delal, kakor bi Gregorja ne poznal. Primaknil se je k njemu in se potem vrgel naprej, da so že prejšnji večer zapustil St. Lambert z namenom, da se vrnejo v samostan, in ker so na cesti našli dva njihova konja, ki sta si noge zlomila, je opat vrgel, da je Gregor govoril resnico.

A še se opat ni vdal. Sumil je takoj, da so napad izvedli smreški ljudje. Poslal je torej nekaj vohunov na smreški grad, če je Rovanov ocē doma, medtem ko je sam pestil Gregorja, kdo da so bili napadalci.

Gregor je bil v samostanu na dobrem glasu, kajti hodil je pridno v cerkev in k spovedi ter tudi rad dejal za ocenaše. Da je bil pa velik prebrisancev in znal divjačino loviti v zanke ka-

kor nihče drugi, tega ni v samostan nihče slutl.

Gregor se je trdno držal in nikakor ni hotel poznati napadalcev. Povedal je le, da jih je dobil z jetniki vred v svoji koči in da so ga prisilili iti v samostan naznanit vso stvar.

Kmetski so bili oblečeni, premilostni gospod opat, je pri-

povedoval. Prav kmetski, še niko ni sem nobenega videl. Iz naših krajev niso, ker so govorili tako zategnjeno, nekako po hrvaški. Bog ve, od kod so prišli?

Opat je odredil, da gredo vsi samostanski uslužbenici preiskat gozde v obližju, menehi pa je napoldil, da so morali iti po hišah poizvedovat, če ljudje kaj vedo o skrivenostih napadalcih in njihovih jetnikih ter o njih skrivališču. Toda vse to iskanje in poizvedovanje je bilo brez uspeha in tudi na smreški grad poslani vohuni so se vrnili s poročilom, da je stari bolejni Rovanov ocē doma in da že več tednov ni zapustil svoje sobe.

A še se opat ni vdal. Njegovo sovraštvo do Rovana je bilo toliko, da bi bil rajš ūtval ujeti tri viteze, kakor da bi bil Rovan dal iz rok. Poklical je priorja Markvarda in se ž njim posvetoval, kako bi neznane Rovanove prijatelje ukanal.

— Kako da Rovan sploh še živi, se je jezik opat. Vsak drugi bi bil že davno izdihnil!

— Jaz se tudi čudim, je rekел prior.

V temni in vlažni podzemski ječi leži zdaj že skoro teden dni, hrane mu ne dam skoro nič, samo nekaj malo mleka — le zaradi ljudi, da bi ne postali nezaupni in nemirni — a vendar ga ni konec. A tako več ne gre. Kje naj dobim strup? Sploh pa se mudi, da pride stvar na jasno. Vitez se že itak jeze, ker so v strahu za Lambergom in njegove tovariše.

— Oj, kakšen bedak sem bil, se je togotil opat in se udaril po čelu. Hotel sem se prav grozivo maščevati, sedaj pa, ko se je skoraj približal tako začenjeni trenotek, sedaj mi iztragoj sovražnika iz rok!

Zdaj je prihitel v sobo opato kaplan in naznani:

— Njena visokost vojvodinja Virida se je ravnokar pripeljala.

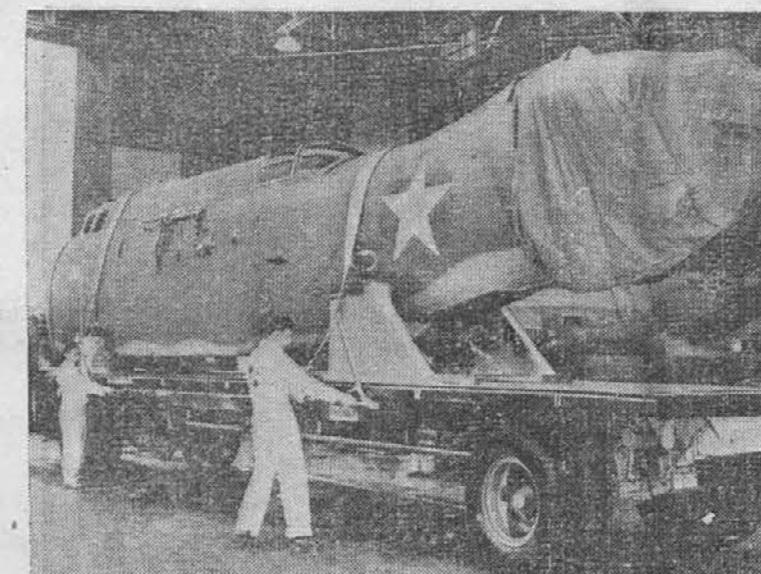
— Kaj — Virida? se je čudil presenečeni opat, a predno je mogel še kaj dostaviti, je pridrvela v sobo grofica Helena in jokaje vpriševala:

— Kje je moj brat? Oh, pozejte mi, kaj je z mojim bratom? Kaj man še vedno ni osvojen?

Zdaj je vstopila tudi vojvodinja Virida. Njeno čelo je bilo mračno in s trdnim glasom je rekla:

— Kaj pa to pomeni, gospod opat? Čula sem ravnokar, da

ASSEMBLY LINE ON WHEELS

This picture, taken inside a West Coast aircraft plant, shows a huge Fruehauf Trailer loaded with a fuselage of a patrol bomber and ready to whisk it to its next step in the production line.

"COPY BOY! BOY! OH, BOY! BOY O-BOY O-BOY O-BOY!"

Mountbatten v Indiji

Britski admirал Lord Louis Mountbatten (na desni), najvišji zavezniški komandant v južnovzhodni Aziji, je bil prijazen sprejet po generalu Sir Auchinlecku, glavnemu komandantu v Indiji, ko je Mountbatten došpel v Novo Delhijo. Tu se bo nahajal glavni stan Mountbattena.

Rovana še niste poslali na smreški grad. Ali mar hočete, da bi se Lambergu zgordila kaka nešreča?

— Oprostite, visokost, je odgovoril opat, ali moral sem se vendar prepričati, če so Lamberg in njegov tovariši ujeti.

— Razbojniki so jih med tem morda že usmrtili, je ihtela grofica Helena. Sploh ste pa huboden človek. O, le glejte me, kakor hočete, jaz se Vas prav nič ne bojim. Vi nimate nič srca. Kaj Vam je pa storil ta ubogi Rovan, da sta ga kar tako vrgli v ječo?

— Tudi jaz ne razumem, zakaj Rovana tako preganjate, je rekla vojvodinja z veliko resnobo, in če še kaj vpoštovate moje želje, potem želim, da ga takoj izpustite iz ječe.

— Opat je strmel in si ni mogel razložiti simpatij vojvodine in grofice za njegovega praporščaka. Ukazal je priorju Markvardu, naj da Rovana takoj spraviti na voz in odpeljati na smreški grad, vojvodini pa je reklo:

— Radi mojega postopanja

Vir vitaminov

Zahteva po vitaminih je počela ribolov v Gaspe, Quebec, Canada. Jean Colombo (na desni) kaže svojemu prijatelju 50 funtov težko ribo, ki jo je vzel.

me ne smete prestrogo soditi. Rovan se je z orožjem v roki upril mojem ukazu.

— Rovan je le storil, kar je bila njegova dolžnost, se je oglasila grofica Helena. On je bil praporščak prejšnjega opata in je moral torej braniti svojega gospodarja. Vi ga pa preganjate, ker je branil pravico in poštenje.

Helena je bila vsa rdeča in je kar tresla razburjenja.

— Miruj, Helena, je veleta vojvodinja. Tako ne smeš govoriti z gospodom opatom.

— Ah kaj opat, je rekla grofica. Meni je Rovan ljubši, kakor vsi opati.

(Dalej prihodnje)

Ker je izginil Budov zob, se boje slabih časov

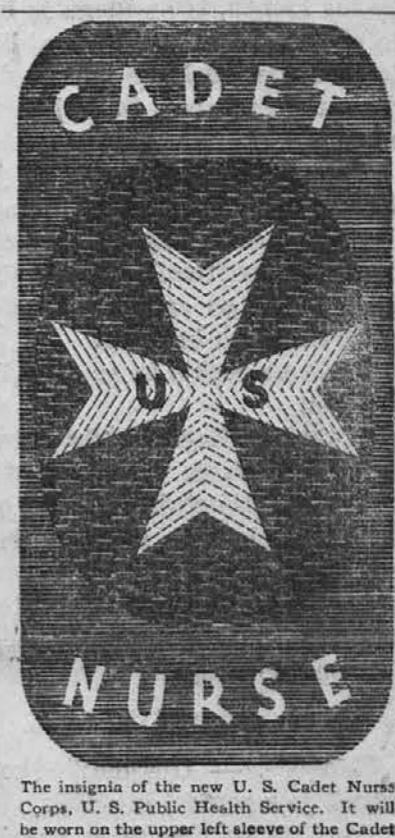
razširila po vsej Indiji in milijoni vernikov smatrajo to za znak, da se bližajo hudi časi.

Po starem ustnem sporočilu je Buda sam izročil ta zob kralju na Celjonu.

S posebnim spoštovanjem so ga dolgo časa hranili domači knezi. V strahu, da ga ne izgube, so ga nosili v kodrih na glavni.

Toda kljub temu zoba nekoga dne ni bilo več in vsa pozvedovanja za njim so bila brez uspeha. Enajst sto let za tem so ga vendarle našli v Goi na zahodni indijski obali. Goa je bila takrat portugalska kolonija. Portugalcii zoba niso hoteli izročiti, čeprav jim je birmanski knez ponudil zanj vse svoje zaklade in bogastvo. Ker so bili Portugalcii še naprej neizprosni, je po ljudski pripovedki Buda sam poselil vmes.

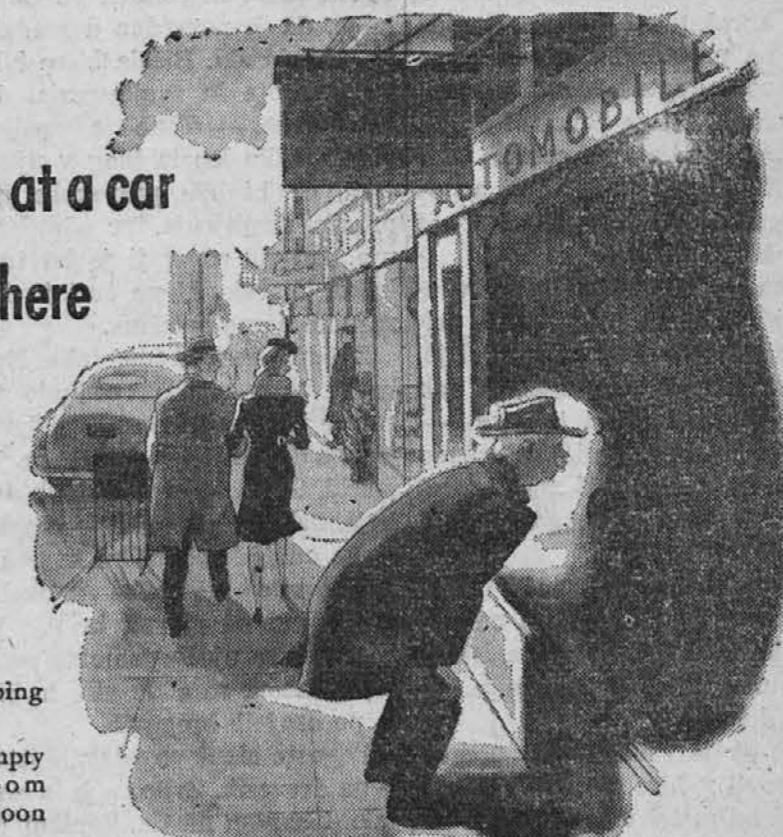
Dvignil se je s svojega prestola in zamenjal svoj zob z nadavnim živalskim zobom. Pravi zob je prišel nazaj na Cejlon, kjer so mu postavili prekrasno svetišče. Ko je zdaj ta zob zvezava izginil, so Indijci zelo obupani, ker so prepričani, da je to skrivenostni znak za veliko trpljenje, ki jih bo zadelo.

The insignia of the new U. S. Cadet Nurse Corps, U. S. Public Health Service. It will be worn on the upper left sleeve of the Cadet Corps Uniform.

I've been looking at a car

that wasn't there

I WENT window shopping again yesterday.

I stared into a big, empty automobile showroom downtown—and pretty soon I saw a car.

She was kind of different from the bus I'm driving now. She was long, sleek and powerful-looking. The windshield went clear around her. There were no gears to shift. The cooling system was sealed—you never touched it.

She had synthetic rubber tires that wear like iron. And fast? Man! With that new high-octane gas her motor certainly packed a beautiful punch!

So—I made up my mind to buy her, then and there. And I will, too. One of these days, after the war's been over for a while, I'll walk in and drive her home. And I'll slap the money for her right down on the counter.

You see, I'm in the Payroll Savings Plan. Been in it ever since it started in

my plant. Every single payday, I'm tucking away all I can in War Bonds.

That money's going to come back to me in ten years—and bring more money with it. Four dollars for every three.

I get a real kick out of thinking how that money's piling up for me. Money that's going to let me have some of the things I've always wanted to have—do some of the things I've always wanted to do.

★ ★ ★

Chances are, you're already in the Payroll Savings Plan—buying War Bonds—doing your bit. But don't stop there. Raise your sights! Do your best!

YOU'VE DONE YOUR BIT --- NOW DO YOUR BEST!

BOOST YOUR BOND BUYING THROUGH THE PAYROLL SAVINGS PLAN

This advertisement is a contribution to America's all-out war effort by

ENAKOPRavnost

DOLG

Povest

CIRIL DREKONJA

(Nadaljevanje)

Po poti je mož miroval. Held je sicer nekoliko težko, ker ni bil vajen hoje in ker je bil oslabljen. Tudi govoril je; včasih pametno, včasih je blodil. V vlaku se je nekoliko razvedril. Pogledoval je skozi okna in tu in tam kaj vprašal. V mestu je zopet otopel, zakrknil. Gledal je pred se ali meril pogled naprej, v vse in v nič. Šum in pečnost življenga ga nista pritegnila nase.

"Ali gremo k Delfinu?" je vprašal Zagričar.

Košan ni rekel nič.

Peljala sta ga po ulicah. Sledil jima je k topu jagnje. France je čutil v sebi tesnobo. Ljubše bi mu bilo, da bi se bil očes branil in upiral.

Prišli so do velikega poslopja. Visoka, gosta okna so strašila v dan. France se jih je zbal. Poslopje se mu je zdelo trdo, trše kakor kamen, iz katerega je bil zidan. To ni bila hiša, ni bilo poslopje, zdelo se mu je, da je ogromen zabol. In kaj je v njem?

Vstopili so. Pri vratih se je Košan obrnil in pogledal nazaj. Tudi France in Zagričar sta se ozrla ter pospremila njegov pogled. Votlo so zadoneli koraki po dremotnem hodniku.

Prišli so može in so odvedli Košana.

France in Zagričar sta ostala ko prikovana v veži. Nista vedela, ali naj stojita, ali naj oddeta. Poslavljala sta se v duhu, sama zase, sin od očeta, sed od soseda. Mimo je prihitek stražnik, nato gospod. France je stopil do njega:

"Bo oče ozdravel?"

"Mogoče. — Upajmo!" Skomignil je z rameni in odšel.

Zdaj sta se France in Zagričar vzdramila. Počasi sta namenila korak proti vratom. Stopila sta na prosto. Tu sta se zopet ustavila. Pogledala sta navzgor po oknih. Ni se prikazal obraz. prazna so zijala na cesto.

"Nikoli več, ne bi maral spremljati človeka tu sem", je zatrdil Zagričar.

France je molčal in zrl v okna. Bal se je, da se bi ne prikazal oče na oknu in želet si je, da bi ga še enkrat videl. "V teh zidovih je zdaj," si je mislil. — "Kam smo ga dali? Ali nismo krivični, brez srca?" mu je spregovorila vest. "Zbogom oče!" so šepetalna usta.

"Zganiva se; pojdiva!"

France je odtrgal oči od poslopja in odšel s hitrim korakom po cesti. Zagričar ga je komaj dohajal.

Ko se je vrnil zvečer domov in stopil v hišo, je čutil, kakor da bi bil prišel v grobišče. V izbi je pogledal najprej na peč. Bila je prazna in pusta.

XXVI.

Nanica je trpela in skrivala svojo bol. Belo pokrivalo, katerega je videla, ko je nesla babico od krsta k Zabregarju, ji ni hotelo izpred oči. Videla je še

THE BALLET THEATRE
S CELOTNIM
CLEVELAND ORKESTROM poda
NAJVEČJI

RUSKI BALET

Music dvorana—Public avditorij

PETEK, 26. NOV. 8:30—Princess Aurora, Romeo in Juliet, Mademoiselle Angat.
SOBOTA, 27. NOV. 2:30—Swan Lake, Peter in Volk, Bluebeard.
SOBOTA, 27. NOV. 8:30—Dim Lustre, Semenj v Sorochinsk, Helen of Troy
NEDELJA, 28. NOV. 3:30—Billy the Kid, Romeo in Juliet, Capriccio Espagnol.

Vstopnina \$1.10, \$1.65, \$2.20, \$2.75—Serencevna dvorana, 11001 Euclid

DOLG

Povest

CIRIL DREKONJA

(Nadaljevanje)

vedno pred sabo ženico, ki je upirala pogled sramežljivo v tla in hitela mimo zidov. Kaj je bilo pod odoje? Živo bitje, dete! In Feliks je njegov oče! Zdela se ji je nemogoče, da bi bilo to res. A zopet je govoril glas, da je tako.

V teh mislih je otopela za vse drugo, kar se je dogajalo okrog nje. Nesreča, ki so zadele hišo, je niso pretresle ne ganile tako globoko kakor ostale. Živila je v svoji bolečini, ki je bila zanj največja — edina.

Vest je bila, tolka. Domisljija je risala slike. Iz nočnih počodov, iz laži se je rodil nov človek, nedolžno bitje? — Ni verjela. Rada bi bila šla k Zabregarjevemu, da bi se bila prepričala na lastne oči, ali je vse gola resnica. Zopet se je zgredila ob taki misli.

Včasih se ji je Roza zasmila, drugikrat jo je zasovražila. Kadar je pomilovala Rozo, je pomilovala samo sebe; kadar je zasovražila njo, je zasovražila tudi Feliksa. — Oba sta jo varala, obo sta ji napolnila kušo z grenčico.

Delati ni mogla včasih kakor prej. Vsa opravila je izvrševala hladno, brez prisotnosti, po sili. Zgodilo se je, da je sredi dela obstala, se zatopila v misli ter ždela tako cele ure. Mukoma se je nato iztrgala ter zopet zganila z rokama. Na poti jo je ujela bolečina, da se je ustavila in ni mogla dalje.

Najhuje ji je bilo ponoči. Števila je čas, ki ga je merila ura v izbi; do ene, do dveh, do treh ni zaspala. Prenetavala se je po postelji. Misila je. Pretežko ji je bilo vse. Klicala je zaspante v oči. Čim bolj ga je klicala, tem vedrejša je bila, huje je peklo v prsih.

"Mogoče. — Upajmo!" Skomignil je z rameni in odšel.

France in Zagričar sta ostala ko prikovana v veži. Nista vedela, ali naj stojita, ali naj oddeta. Poslavljala sta se v duhu, sama zase, sin od očeta, sed od soseda. Mimo je prihitek stražnik, nato gospod. France je stopil do njega:

"Bo oče ozdravel?"

"Mogoče. — Upajmo!" Skomignil je z rameni in odšel.

Zdaj sta se France in Zagričar vzdramila. Počasi sta namenila korak proti vratom. Stopila sta na prosto. Tu sta se zopet ustavila. Pogledala sta navzgor po oknih. Ni se prikazal obraz. prazna so zijala na cesto.

"Nikoli več, ne bi maral spremljati človeka tu sem", je zatrdil Zagričar.

France je molčal in zrl v okna. Bal se je, da se bi ne prikazal oče na oknu in želet si je, da bi ga še enkrat videl. "V teh zidovih je zdaj," si je mislil. — "Kam smo ga dali? Ali nismo krivični, brez srca?" mu je spregovorila vest. "Zbogom oče!" so šepetalna usta.

"Zganiva se; pojdiva!"

France je odtrgal oči od poslopja in odšel s hitrim korakom po cesti. Zagričar ga je komaj dohajal.

Ko se je vrnil zvečer domov in stopil v hišo, je čutil, kakor da bi bil prišel v grobišče. V izbi je pogledal najprej na peč. Bila je prazna in pusta.

XXVI.

Nanica je trpela in skrivala svojo bol. Belo pokrivalo, katerega je videla, ko je nesla babico od krsta k Zabregarju, ji ni hotelo izpred oči. Videla je še

THE BALLET THEATRE
S CELOTNIM
CLEVELAND ORKESTROM poda
NAJVEČJI

RUSKI BALET

Music dvorana—Public avditorij

PETEK, 26. NOV. 8:30—Princess Aurora, Romeo in Juliet, Mademoiselle Angat.
SOBOTA, 27. NOV. 2:30—Swan Lake, Peter in Volk, Bluebeard.
SOBOTA, 27. NOV. 8:30—Dim Lustre, Semenj v Sorochinsk, Helen of Troy
NEDELJA, 28. NOV. 3:30—Billy the Kid, Romeo in Juliet, Capriccio Espagnol.

Vstopnina \$1.10, \$1.65, \$2.20, \$2.75—Serencevna dvorana, 11001 Euclid

Liberation in Corsica

FRENCH troops as they advanced to their recent victory in Corsica received enthusiastic greetings from the liberated Corsicans. Here natives of a devastated village shower fruit on a truckload of liberating Frenchmen. Patriotic bands of Corsicans were already fighting Germans when Allies landed.

Toži radi izsiljevanje

Nicholas M. Schenck, predsednik Loew's Inc., ki je zapustil federalno sodišče v New Yorku, kjer je izprizel, da je bil primoran plačati skupini raketirjev visoko svoto v izsiljevanju. Osem mož se je moral zagovarjati radi izsiljevanja \$1.000.000.

Se na gladkem prostoru lipa. Tu in tam je katero objemal grmič. Svet ni bil rodoviten. Zemlje je bilo malo. Kamenje je bilo skrito, preraščal ga je mah. France, Andrej in Nanica so grabili ter spravljali listje. Med delom niso govorili kaj prida.

France je naložil bremena in ga odnesel domov, da nakrni živijo. Andrej in Nanica sta ostala sama. Dekle se je sklanjalo, v grm ter pometalo listje iz njege.

"Glej, Zabregarjeva Roza!"

je se oglašil brat.

Nanica je vstala iznad grma, kakor bi se bila ustrašila; pogledala je navzdol. Spodaj po stezi je šla Roza. Ogledala se je za trenutek navzgor proti lipam, nato je sklonila glavo, si popravila ruto še dalje na obraz ter pospešila korak.

"Kaj je?"

"Vidiš Zabregarjevo?"

Nanica ni odgovorila. Zardele je do las, nato se zakopala s hitro kretajo zopet v grm. Ko je slonela takoj sklučena nad listjem, ki je udarila kri se huje v obraz. Skozi veje je Andrej videl drdečico. Nasmehnil se je:

"Ko bi ji ponagajal?" Zadržal je besedo in preudaril, češ, lahko bi mi vrnila to, kar je bilo s Štefanijo. Nekoliko je še počakal, nato je dejal:

"Tudi k tebi je hodil Feliks."

Nanica je vstala. Z obrazu ji

(Dalje prihodnjie)

JOS. ŽELE IN SINOV

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

Autovobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street

ENdicott 0583

Tel.: KEnmore 3118

Liberation in Corsica

Liberation in Corsica